

REACTIES OP CONCEPTRAPPORT 'FORENSISCHE ZORG EN VEILIGHEID - LESSEN UIT DE CASUS MICHAEL P.'

Nr.	Inzagepartij	Hfst / paragraaf	Te corrigeren tekst (eerste ... laatste woord)	Argumentatie / onderbouwing van de reactie	Reactie Onderzoeksraad
1	Fivoor	1.1	De Raad stelt dat het onderzoek beoogt duidelijkheid te verschaffen over de toedracht. Hieraan moet worden toegevoegd: voor zover de betrokkenen, onder wie Michael P., daaraan medewerking verlenen.	Ten onrechte ontbreekt hier het voorbehoud dat dit niet mogelijk is zolang Michael P. geen openheid van zaken geeft. Dit heeft hij tot nu toe niet gedaan, bij geen enkele instantie. Dit in tegenstelling tot de andere geïnterviewden.	Michael P heeft zonder restricties meegewerkt aan het onderzoek. De Onderzoeksraad heeft hem op 20 juni 2018 geïnterviewd. Tevens heeft hij de Raad toestemming gegeven om zijn dossier in te zien.
2	Fivoor	2.2	Toevoegen: risicotaxatie is een hulpmiddel om de recidivekans te taxeren en het klinisch oordeel te ondersteunen.	In dit gedeelte ontbreekt ten onrechte de relativering dat risicotaxatie een instrument is dat een hulpmiddel is en niet alleszalmakend. Het klinisch oordeel is leidend en de instrumenten zijn een toevoeging, bevestiging o.g.v. contradictie van het klinisch oordeel. Op basis van het totaal pakket wordt het behandelplan opgesteld en ook weer aangepast.	De Raad zegt niet dat risicotaxatie-instrumenten zaligmakend zijn, wel dat alle beschikbare, gevalideerde middelen en methoden moeten worden toegepast om zo goed mogelijk zicht te krijgen op het recidiverisico.
3	Fivoor	2.2	Achter gedragskundige toevoegen: om zijn klinisch oordeel te steunen	Risicotaxatie is een hulpmiddel.	Zie toelichting bij punt 2.
4	Fivoor	2.2	De alinea aanvullen met het belang van het versterken van beschermende factoren en tegelijkertijd de risico's te reduceren	Risicomanagement bestaat uit diverse interventies. In de behandelsetting wordt risicotaxatie gebruikt om minstens 1x per jaar in te schatten of er verandering is van het recidiverisico en het meten van de behandelvoortgang (HKT-R). Hierbij is het gestructureerd klinisch oordeel essentieel. Gedurende de behandeling wordt er de hele tijd gewerkt aan het versterken van beschermende factoren als steunsysteem, stabiele relatie, medicatietrouw etc. Hoe daaraan gewerkt wordt staat in het behandelplan.	Deze alinea gaat over risicotaxatie-instrumenten, niet over risicomanagement in brede zin.
5	Fivoor	3.2	Toevoegen: Pas het laatste jaar van P's etc	Het is opvallend dat, terwijl Michael 3,5 jaar in PPC Vught verbleef, pas kort voor uitplaatsing een delictanalyse wordt opgesteld waardoor Vught zelf geen profijt heeft van de inhoud van de delictanalyse.	Het betreft hier een feitelijke beschrijving van de gang van zaken. Het waardeoordeel 'pas' hoort daarom niet in dit beschrijvende hoofdstuk.
6	Fivoor	3.2	Toevoegen: In de delictanalyse die FPA Roosenburg ontvangt wordt gesteld dat er geen sprake is van bijzondere seksuele fantasieën/ voorkeuren en dat er geen sprake lijkt te zijn van een seksuele stoornis.	Dit is een belangrijke toevoeging omdat de opvolgend behandelaren deze informatie kregen en daardoor minder getriggerd waren op seksuele ontsporingen.	De (ingekorte) delictanalyse maakt inderdaad geen melding van een (aangetoonde) seksuele stoornis, maar vermeldt anderzijds een relatie tussen risicofactoren (negatieve emoties, seksuele opwinding en ontremming door middelengebruik) en het ontstaan van het zedenmisdrijf. Uit deze analyse volgt dus een expliciete indicatie van een recidiverisico. De Onderzoeksraad heeft echter noch in de dossierstukken (bv het behandelplan), noch in de gevoerde gesprekken aanwijzingen gevonden dat de behandelaars de delictanalyse hebben geraadpleegd, laat staan dat zij er door op het verkeerde been zijn gezet.
7	Fivoor	3.3	Toevoegen: Het kan weken duren voor de PI toestemming geeft. Het is echter niet zo dat de FPA Roosenburg een verkregen toestemming altijd en/of onmiddellijk zal gebruiken,	De huidige tekst suggereert dat verkregen toestemming altijd leidt tot het inzetten van de gevraagde vrijheden. Dat is echter onjuist. Wanneer vrijheden worden ingezet is een afweging van het behandelteam.	In de onderzochte casus zijn de vrijheden zonder uitzondering direct ingezet. Het feit dat stap 4 later is ingezet heeft niet te maken met een afweging van het behandelteam, maar met een niet doorgekomen bericht vanuit de PI.

Nr.	Inzagepartij	Hfst / paragraaf	Te corrigeren tekst (eerste ... laatste woord)	Argumentatie / onderbouwing van de reactie	Reactie Onderzoeksraad
8	Fivoor	3.3	Toevoegen: Dit is in het dossier van FPA Roosenbrug niet terug te vinden. In de delictanalyse welke FPA Roosenburg ontvangt, staat wel dat er geen sprake is van bijzondere seksuele fantasieën/voorkeuren en dat er voor zover bekend geen sprake lijkt te zijn van een seksuele stoornis.	Dit is relevante feitelijke informatie die is terug te vinden in het rapportageformat delictanalyse die aan de FPA ter beschikking is gesteld door het PPC van de PI Vught. Andere informatie is niet in het dossier van de FPA terug te vinden.	Zie reactie op inzagecommentaar bij 6.
9	Fivoor	3.3	Toevoegen: de delictanalyse die het PPC aan de FPA ter beschikking stelt, wordt wel gebruikt.	Dit blijkt uit het dossier en is belangrijk om te vermelden, juist omdat die delictanalyse de behandelaren op het verkeerde been heeft gezet. Aangezien zijn indexdelict zeden wel zichtbaar was, is de delictanalyse gebruikt om te toetsen of er op dat gebied afwijkingen waren waar actie op ondernomen moest worden. De delictanalyse is op 8 februari 2017 ingescand in het dossier.	Zie reactie op inzagecommentaar bij 6.
10	Fivoor	3.3	Toevoegen: Deze patiënte wordt direct intern overgeplaatst naar een andere afdeling.	Er is direct actie op ondernomen. Later is de patiënte uitgeplaatst, maar de gronden daarvoor hebben geen verband met de relatie.	Uit het dossier blijkt niet dat de vrouw intern is overgeplaatst. Zij verbleef ook niet op dezelfde afdeling als Michael P.
11	Fivoor	4.2	Toevoegen: Het rapportageformat delictanalyse dat FPA wel wordt toegestuurd vermeldt dat er geen sprake lijkt te zijn van een seksuele stoornis.	Dit is belangrijk omdat het de behandelaren van het FPA Roosenburg minder alert heeft doen zijn; het PPC van de PI kende hem immers al ruim 3,5 jaar.	Zie reactie op inzagecommentaar bij 6.
12	Fivoor	4.3	Toevoegen: Uit het dossier van FPA Roosenburg blijkt niet dat door de PPC overgedragen is dat Michael P geen toestemming heeft gegeven voor een volledige overdracht en dat alle informatie over de seksuele aspecten van het delict en zijn seksuele beleving zijn verwijderd.	Deze informatie was niet bekend. Dit resulteerde erin dat de behandelaren van de FPA hier niet op getriggerd waren.	Zie reactie op inzagecommentaar bij 6.
13	Fivoor	4.4	Toevoegen: Het gaat ook goed met Michael P. De FPA vermeldt wel dat Michael P moeite heeft met en boos is over het wachten op de soms lang uitblijvende toestemming tot uitbreiding van zijn verlof.	Als er geen problemen blijken, kunnen deze ook niet vermeld worden. De problemen die de FPA zag, werden wel vermeld. Er waren inderdaad gunstige berichten.	De voortgangsberichten van de FPA Den Dolder naar de PI Vught vermelden geen problemen die de FPA zag, zoals spanningen ten gevolge van zijn relatie en opleiding.
14	Fivoor	4.6	Toevoegen: Het klinisch oordeel en de delictanalyse van het PPC van de PI die de FPA is toegezonden worden wel gebruikt. Dat verklaart het gekozen instrument.	Omdat die delictanalyse nu juist geen aanwijzingen gaf voor seksuele stoornissen is het begrijpelijk dat er een instrument wordt gebruikt dat minder gewicht toekent aan het zedendelict dan aan de vier andere door Michael P. gepleegde delicten.	Zie reactie op inzagecommentaar bij 6.
15	Fivoor	6.0	Toevoegen: Uit het dossier van de FPA blijkt niet dat het FPA is medegedeeld dat belangrijke informatie ontbrak omdat Michael P daarvoor geen toestemming gaf en bovendien is een misleidend beeld gegeven over zijn seksuele voorkeuren of afwijkingen. In de wel gegeven informatie stond dat er geen sprake leek te zijn van een seksuele stoornis.	Dit is belangrijke informatie omdat het de FPA op het verkeerde been heeft gezet.	Zie reactie op inzagecommentaar bij 6.
16	Fivoor	6.0	Achter aan te vullen toevoegen: omdat er nog diagnostische informatie is nagezonden door de PPC al blijkt deze achteraf toch nog onvolledig te zijn geweest.	In het begin heeft de FPA door het gebrek aan informatie zelf diagnostische behoeften geformuleerd. Vervolgens is de delictanalyse nagestuurd. Hier is mee verder gewerkt. Achteraf bezien was dit ongelukkig aangezien relevante voor de FPA onbekende informatie is achtergebleven bij de PPC.	Zie reactie op inzagecommentaar bij 6.

Nr.	Inzagepartij	Hfst / paragraaf	Te corrigeren tekst (eerste ... laatste woord)	Argumentatie / onderbouwing van de reactie	Reactie Onderzoeksraad
17	Fivoor	6.0	Wijzigen: een routinematig uitgevoerde administratieve procedure in: een van de zijde van het FPA weloverwogen keuze waardoor plaatsing zonder vrijheden daar geen zin heeft.	Het klopt niet dat het vrijhedenbeleid een routinematig uitgevoerde administratieve procedure was. Van de zijde van de FPA is iedere stap overwogen, niet alleen bij het vragen van toestemming aan de PI maar vervolgens ook bij het al dan niet benutten van die toestemming. Als een behandelaar van oordeel is dat een patiënt niet aan een bepaalde stap toe is, vraagt de FPA die vrijheid ook niet aan. Als de toestemming wordt verkregen maar er verandert iets aan de opstelling of in het gedrag van de patiënt krijgt patiënt die vrijheid alsnog niet. De reden waarom in het begin direct een aantal vrijheden zijn aangevraagd is verwoord in ons commentaar op p. 33, zie opmerkingen p. 33. Per dag wordt gekeken of het klinische toestandsbeeld het toelaat.	De passage gaat over de eerste stappen die de FPA standaard bij elke plaatsing aanvraagt. Uit de reactie blijkt dat met de acceptatie van een patiënt, tegelijkertijd al de keuze is gemaakt voor toekenning van de eerste stappen in vrijheden, omdat volgens de FPA plaatsing zonder vrijheden geen zin heeft. In de onderzochte casus zijn de vrijheden zonder uitzondering meteen ingezet. Dit duidt op een routine en is niet in lijn met de bedoeling van een plaatsing op basis van artikel 15.5 Pbw.
18	Gemeente Zeist	1.5	Dit onderzoek betreft ... maar geen tbs opgelegd hebben gekregen.	De tekst geeft aan dat dit onderzoek in het bijzonder personen betreft die veroordeeld zijn voor een ernstig gewelds- of zedendelict en een hoog recidiverisico hebben, maar geen tbs is opgelegd. Daaruit leid ik af dat uw raad tbs-opgelegden van dit onderzoek uitsluit. Mijn vraag is dan of de raad van oordeel is dat voor deze categorie personen voldoende waarborgen aanwezig zijn om personen met een hoog recidiverisico te identificeren en te begeleiden naar een veilige en verantwoorde terugkeer in de maatschappij. Het antwoord op die vraag is voor mij zeer relevant omdat beide typen personen in de FPA Utrecht worden begeleid.	Het is juist dat de forensische zorg aan terbeschikkinggestelden buiten het kader valt van het huidige onderzoek. In de marge van het onderzoek is de indruk ontstaan - oa door gesprekken met deskundigen en leden van het Adviescollege Verloftoetsing tbs - dat vastgestelde risiconiveau's als criteria bij resocialisatie binnen het tbs-regime een zwaardere rol spelen dan in de overige forensische zorg. De Raad heeft dit echter niet onderzocht en kan hierover dus geen uitspraak doen.
19	Michael P.	3.3	Volgens de tekst heeft P. slechts ten dele toestemming gegeven voor de informatieoverdracht. Volgens P. heeft hij uiteindelijk wel volledig toestemming gegeven de gehele delictanalyse over te dragen aan het FPA.	Dit heeft hij gedaan na overleg met zijn toenmalige behandelcoördinator [red: in verband met vertrouwelijkheid is de naam verwijderd door de Onderzoeksraad].	De Onderzoeksraad heeft voor de juistheid van deze verklaring geen bevestiging gevonden. De genoemde behandelcoördinator spreekt het tegen. Het dossier van de FPA bevat alleen de (sterk) ingekorte versie van de delictanalyse.
20	Ministerie J&V	6.0	Het is de Raad gebleken dat de forensische zorginstellingen tekortschieten in hun zicht op hoog-risico gevallen en dat er sprake is van gebreken bij de uitvoerende en voorwaarden scheppende afdelingen van het ministerie van Justitie en Veiligheid, met als resultaat dat het systeem als geheel niet werkt zoals het bedoeld is.	Kan de OVV gericht aangeven op welke afdelingen wordt bedoeld met "de uitvoerende en voorwaarden scheppende afdelingen van het ministerie van Justitie en Veiligheid"?	Het gaat hier om conclusies op hoofdlijnen, gebaseerd op bevindingen en analyses in de hoofdstukken 3 en 4 van het rapport. Daar is ook te vinden welke afdelingen dat precies zijn. De Raad ziet geen noodzaak in het opnieuw benoemen van die afdelingen in dit conclusiehoofdstuk. Belangrijker is dat het hier om een verantwoordelijkheid gaat van het ministerie van Justitie en Veiligheid als geheel, los van de vraag welke specifieke onderdelen met de uitvoering van het betreffende beleid belast zijn.
21	Ministerie J&V	6.0	In het stelsel van de overige forensische zorg ontbreekt het aan zicht op het risico dat delinquenten recidiveren.	Op pagina 22 beschrijft de Raad dat de overige forensische zorg uit drie segmenten bestaat: de klinische forensische zorg, de forensische verblijfszorg en de ambulante forensische zorg. Onduidelijk is of de Raad vindt dat deze conclusie geldt voor alle segmenten van de overige forensische zorg.	In de begrippenlijst en de afbakening (paragraaf 1.5) maakt de Raad duidelijk wat hij onder overige forensische zorg verstaat.
22	Openbaar Ministerie	3.4	'Lijkt de rust rond Michael P. weer te keren'.	Dit roept de vraag op waaruit dat blijkt. Voorstel: alinea beperken tot de mededeling 'dat hij op 9 oktober wordt aangehouden.'	De terugkerende rust blijkt uit de dagrapportages die de Raad heeft ingezien.
23	Openbaar Ministerie	6.0	'Het OM is niet bij deze besluitvorming betrokken' is niet helemaal juist: het OM is wél om advies gevraagd bij de plaatsing 15.5 Pbw, maar niet daarna bij de vrijheden in dat kader en bij de plaatsing ogv 43.3 Pbw. De verwarring ontstaat omdat beide procedures in een worden beschreven.	Haal de procedure rond de beide plaatsingen uit elkaar: in 15.5-procedure is het OM wel om advies gevraagd, in die van 43.3 niet	De passage betreft niet de besluitvorming over de plaatsing maar de toekenning van vrijheden, waarbij het OM niet om advies is gevraagd. Ter verduidelijking is de tekst aangegeven dat het om besluitvorming over vrijheden gaat.
24	Reclassering	4.5	'In deze fase (...), is er geen wettelijke taak voor de reclassering om daarop toe te zien.' Graag toevoegen: 'wettelijke taak voor de'.	Door deze toevoeging wordt duidelijker dat de reclassering hier geen wettelijke taak in had en daar om die reden niet op toe zag.	De toelichting wordt reeds gegeven in de alinea.

Nr.	Inzagepartij	Hfst / paragraaf	Te corrigeren tekst (eerste ... laatste woord)	Argumentatie / onderbouwing van de reactie	Reactie Onderzoeksraad
25	Reclassering	4.5	'Dit leidt tot de onwenselijke situatie (...) daarop toeziet. 'Voorstel: graag einde van deze zin als volgt aanvullen: '(...) zonder dat de reclassering daarop toeziet, omdat er geen wettelijk kader is om de reclassering in te zetten bij plaatsing onder artikel 15.5.'	Door deze aanvulling wordt duidelijker dat de reclassering hier geen wettelijke taak in had en daar om die reden niet op toe zag.	Uit de context wordt voldoende duidelijk dat de Reclassering geen wettelijke toezichtstaak had onder artikel 15.5
26	Reclassering	4.5	'Door de gewijzigde toepassing (...) zonder dat de reclassering daarop heeft toegezien. 'Voorstel: graag einde van deze zin als volgt herformuleren: '(...) zonder dat de reclassering de wettelijke taak had daarop toe te zien.'	Door deze herformulering wordt duidelijker dat de reclassering hier geen wettelijke taak in had en daar om die reden niet op toe zag.	Uit de context wordt voldoende duidelijk dat de Reclassering geen wettelijke toezichtstaak had bij artikel 15.5
27	Reclassering	4.6	'Evenmin was er een (...) niet spoorde met het wettelijke regime dat op dat moment van toepassing was. 'Voorstel: het woord 'spoorde' vervangen door: '(...) niet aan de orde was gezien het wettelijke regime (...)'	'Niet aan de orde' zien wij als een betere woordkeuze die de lading beter dekt.	De formulering 'niet aan de orde' is onjuist. Inschakeling van een toezichthouder was wél aan de orde, omdat Michael P onbegeleide vrijheden kreeg.
28	Reclassering	6.0	'Het ontbrak gedurende een half jaar aan toezicht door de reclassering. 'Voorstel: deze zin wijzigen in: 'De reclassering heeft geen wettelijke taak bij plaatsingen onder artikel 15.5, waardoor het gedurende een half jaar ontbrak aan toezicht door de reclassering, terwijl betrokkene wel vrijheden had.'	De huidige tekst lijkt te suggereren dat de reclassering geen toezicht hield terwijl zij daar wel opdracht toe had. Dat is niet het geval. Het is voor Reclassering Nederland dan ook van belang dat er duidelijk wordt gemaakt dat het aan toezicht ontbrak, omdat de reclassering geen wettelijke taak heeft bij artikelplaatsingen onder 15.5.	Het gaat in dit hoofdstuk om de conclusie dat er geen toezicht was, ongeacht de reden.
29	Reclassering	6.0	'In de huidige (...) zonder dat de reclassering daarop toeziet. 'Voorstel: laatste zinsdeel als volgt herformuleren: '(...) zonder dat de reclassering de wettelijke taak heeft daarop toe te zien.'	Reclassering Nederland hecht er waarde aan dat duidelijk wordt gemaakt dat er situaties zijn (zoals onder plaatsingen artikel 15.5) waarbij er geen wettelijke taak ligt voor de reclassering. De tekst lijkt anders te suggereren dat er wel een opdracht was en dat de reclassering zou hebben verzuimd daarop toe te zien.	De toelichting is vermeld onder de conclusie.